

जीविधता उद्यान

आपल्या भागातील जैवविविधता वाढवूयात !

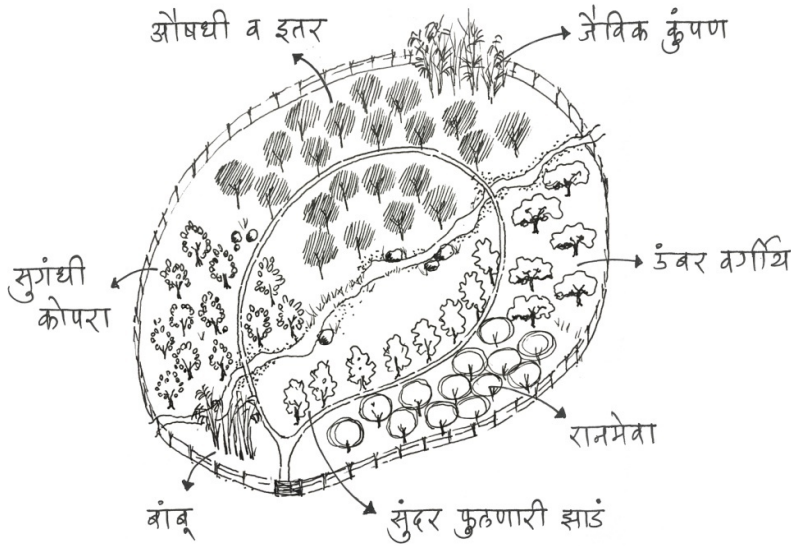
Join WhatsApp group
for Biodiversity Park
7888 000 626

महाराष्ट्राच्या जैव-भौगोलिक परिस्थितीनुसार हवामान, माती, वनस्पती - प्राणीजीवन बदलते. गावपातळीवर एखाद-दुसऱ्या एकरावर वनस्पती लागवड करून ही जैवविविधता जपणे सहज शक्य आहे. स्थानिक वनस्पतींच्या जपणुकीतून निसर्गाला आणि माणसाला अनेक प्रकारे उपयोग होऊ शकतो. ह्याकरता पाऊसमानानुसार योग्य वनस्पतींची निवड करून प्रत्येक गावाला एक जीविधता उद्यान करता येईल आणि निसर्गाच्या ह्या वारशाची ओळख पुढच्या पिढीला करून देता येईल. आणि या उद्यानाचा जनुक कोष (gene bank) म्हणून उपयोग होईल तसेच भविष्यात इथून बिया गोळा करून जास्त प्रमाणात रोपे देखील तयार करता येतील.

तुमच्या गावाने असे जीविधता उद्यान करायचे ठरविल्यास, आम्हाला संपर्क करा. त्याविषयीचे शास्त्रोक्त मार्गदर्शन आमचे सदस्य नक्कीच करतील. याकरता,

१. ग्रामसभेत ह्याकरता १ ते २ एकर जागा व पहिली ३ वर्ष पाण्याची सोय निश्चित करा
२. आमच्याकडे नाव नोंदणी करा व आम्हाला खालील माहिती द्या,
  - गावाचे नाव, तालुका, व google location
  - निश्चित केलेल्या जागेचा नकाशा व क्षेत्रफळ
  - असलेल्या जमिनीची, मातीची माहिती
३. मिळालेल्या माहितीनुसार WhatsApp वर योग्य तो सल्ला दिला जाईल

संक्षिप्त कृती :

१. योग्य जागा : चांगली माती व पाण्याची उपलब्धता असलेली योग्य जागा निवडणे.
२. संरक्षण : वणवा चराई व कटाई पासून संरक्षणासाठी काटेरी व जैविक कुंपण उभारणे.
३. माती संवर्धन व पुनरुज्जीवन : ओलावा व जीवाणू संवर्धन : गवतांचे व कुजू शकणार्या जैविक मालाचे आच्छादन करणे. जमिनीवरील सद्यस्थितीतील स्थानिक गवत, झाडोरा कपू नये.
४. लागवड : आपापल्या भागातील पाऊसमानानुसार स्थानिक वनस्पतींची यादी निवडणे. **मार्गदर्शिकेतील सूचनांचा वापर करून लागवड करणे.
५. देखभाल : नियमित सिंचन व देखभाल आवश्यक.

* या उद्यानाकरता दिलेल्या यादीतील झाडांचे अनेक उपयोग आहेत, पण त्यांच्या एका मुख्य उपयोगानुसार नकाशा बनवला आहे.

** मार्गदर्शिका WhatsApp वर पाठविण्यात येईल.

जीविधता उद्यानाकरता झाडांची यादी

पाऊसमान : ८००-२००० मिमी (मध्यम पावसाचे भाग)

जिल्ह्यांची यादी : भंडारा, गोंदिया, नागपूर, चंद्रपूर, गडचिरोली, वर्धा व नाशिक, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर या जिल्ह्यांचा काही भाग

<u>सुंदर फुलणारी</u>	<u>औषधी</u>	<u>रानमेवा</u>	<u>इतर</u>	<u>जैविक कुंपण</u>
आपटा	बेल	अंकोळ	हिवर	निर्गुडी
सावर	नीम	आसणा	महारुख	सागरगोटा
पळस	आवळा	चारोळी	शिरीष	बांबू-कलक
कुंभ	कुडा	भेरली माड	धावडा	बांबू-मेस
बहावा	बिजा	भोकर	सालई	
वरुण	रक्तचंदन	टेम्भुर्णी	फाशी	
शिसम	चंदन	काकड	मेढशिंंगी	
पांगारा	रिठा	वावळ	डिकेमाली	
वारस	बिब्बा	कवठ	शिवण	
नाणा	अर्जुन	मोह	धामण	
करंज	बेहडा	आंबा	हेदू	
कुसुम	भुत्या	खिरणी	अंजन	
तरवड	मुरुडशेंग	करू	मोई	
धायटी	अडुळसा	जांभूळ	कळम	
	कढीपत्ता	पेंढरा	काळा पळस	
<u>सुगंधी</u>	चित्रक	भारंगी	खडशिंंगी	
शिसव	शतावरी	शिंदी	मोखा	
बकुळ	कावळी		पाटल	
बारतोडी	अनंतमूळ	<u>उंबर वर्गीय</u>	साग	
काळा कुडा		पिपर	ऐन	
		वड	भेंड	
		नांदूक	खरळ	
		उंबर	पांढरफळी	
		पिंपळ	गुंज	
			समुद्रशोक	
			पळसवेल	
			पिळ्की	
			मधुनाशिनी	

झाडे या नर्सरीत उपलब्ध : प्रांजल नर्सरी | श्रीमती जोग | 94204 82546
10, Greenpark society, Near Anand park society, Aundh, Pune

Biodiversity Park

Let's conserve the local biodiversity !

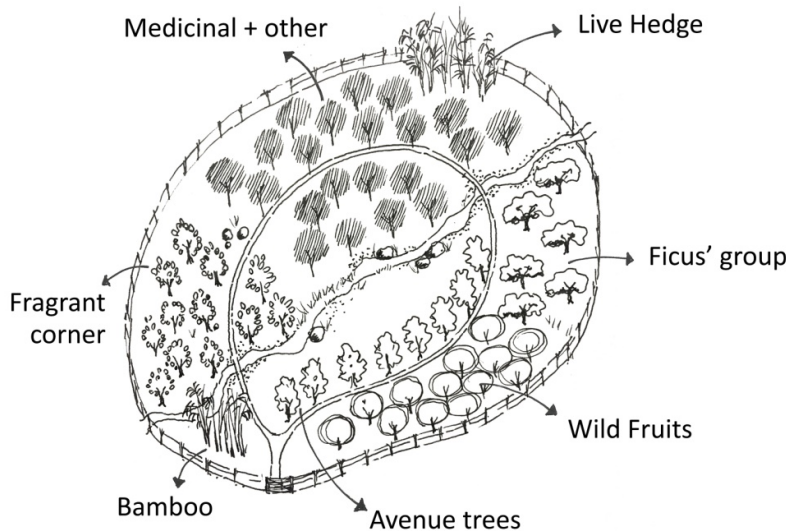
Join WhatsApp group
for Biodiversity Park
7888 000 626

The rainfall, soil, diversity of plants & animals changes as per the biogeographic zones in Maharashtra & over India. It is possible to plant appropriate native species at village level to conserve this diversity. This will certainly benefit nature & humans at various levels. If done at every village, there is substantial benefit to be achieved in biodiversity conservation for our nation. Such a biodiversity park serves multiple purposes like offering an educational area for children, conserving local gene pool, acting as a mother plant area for developing future local nurseries.

We urge your village to develop such a park, do get in touch with us and we shall provide technical guidance for your efforts.

1. Choose & finalise 1 or 2 acre land, in village meeting. The land must have access to water for at least the first 3 years
2. Register your village with us & send us the following information,
  - Name of village, taluka & google location
  - Tentative map of the land & exact area
  - Current status of land, and soil with some photos
3. On WhatsApp, our team will guide your volunteers based on this information provided

Short procedure :

1. Choose an area with good soil & water availability
2. Protection from fire, grazing & cutting with thorn fence & Bio fence.
3. Soil & moisture restoration with soil microbes using locally available biomass. No removal of existing grass or vegetation.
4. Planting the correct native plants as per rainfall. Refer to 'Plantation guidelines'
5. Plant maintenance with regular watering.

* There are many uses of all the plants recommended in the list. They have been arranged as per one use in the plan.

** Plantation guideline will be sent on WhatsApp on request.

List of species for Biodiversity Park

Rainfall : 800 - 2000 mm (Medium rainfall areas)

Districts : Bhandara, Gondia, Nagpur, Chandrapur, Gadchiroli, Wardha, and some areas of Nashik, Pune, Satara, Sangali, Kolhapur

<u>Flowering</u>	<u>Medicinal</u>	<u>Wild fruits</u>	<u>Other</u>	<u>BioFence</u>
Apta	Bel	Ankol	Hiwar	Nirgudi
Sawar	Neem	Asana	Maharukh	Sagargota
Palas	Awala	Charoli	Shirish	Bamboo – Kalak
Kumbha	Kuda	Bherali maad	Dhawada	Bamboo – Mes
Bahawa	Beeja	Bhokar	Salai	
Varun	Raktachandan	Tembhurni	Phashi	
Shisam	Chandan	Kakad	Medhshingi	
Pangara	Ritha	Wawal	Dikemali	
Waras	Bibba	Kawath	Shivan	
Nana	Arjun	Moh	Dhaman	
Karanj	Beheda	Amba	Hedu	
Kusum	Bhutya	Khirni	Anjan	
Tarwad	Murudsheng	Karu	Moi	
Dhayati	Adulasa	Jambhul	Kalam	
	Kadhipatta	Pendhra	Kala palas	
	Chitrak	Bharangi	Khadshingi	
<u>Fragrant</u>	Shatawari	Shindi	Mokha	
Shisav	Kawali		Patal	
Bakul	Anantmul	<u>Ficus</u>	Sag	
Bartondi		Pipar	Ain	
Kala kuda		Wad	Bhend	
		Nandruk	Kharal	
		Umbar	Pandharphali	
		Pimpal	Gunj	
			Samudraashok	
			Palaswel	
			Piluki	
			Madhunashini	

Plants are available at: Pranjal Nursery| Mrs. Jog| 94204 82546
10, Greenpark society, Near Anand park society, Aundh, Pune